

PRAŽMOVSKÉ

PROSINEC
2023

ZVĚNY

č. 4/2023

www.prazmo.cz

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,

rok 2023 se pomalu blíží ke konci, v našich domovech se pomalu rozprostírá klidná vánoční pohoda, voní cukroví, na poslední chvíli se shání dárky. Všichni se těšíme na Vánoce, na čas strávený se svými nejbližšími.

Možná Vám příjemné chvíle zpříjemní i čtení Pražmovských ozvěn, které si můžete přečíst v tištěné nebo elektronické podobě. Záleží, jak jste si distribuci zpravodaje nastavili. Právě v této chvíli jsme se rozhodli aktualizovat naši databázi odběratelů. Ideálním okamžikem pro zjištění vašeho zájmu je vyzvednutí kalendáře na rok 2024 (o tom podrobněji na jiném místě tohoto zpravodaje) na obecním úřadě.

Pokud se rozhodnete pro tištěnou verzi, budete zpravodaj dostávat přímo do Vaší poštovní schránky.

Pro mnohé je lepší elektronická verze, pak si zpravodaj můžete přečíst kdykoliv a kdekoliv ve svém počítači nebo mobilu. Každé vydání je na webu obce v záložce Život v obci, zde můžete najít i starší vydání. Pokud se ale přihlásíte k odběru novinek v Aktualitách na webu obce, bude vám zpravodaj chodit přímo na vaši e-mailovou adresu a nemusíte nikde nic hledat. Přihlášení k odběru novinek má ještě jednu velkou výhodu. Na váš e-mail budou automaticky chodit všechny informace, které se ukládají do Aktualit. Najdete zde informace nejen z naší obce ale i z okolí.

Konec roku bývá většinou okamžikem, kdy se zastavíme a zamýšlíme se, co nám tento

rok přinesl, a zároveň vyhlížíme s očekáváním rok nový.

V letošním roce se mnoho našich spoluobčanů dožilo krásného životního jubilea. Jubilantů každoročně přibývá. Už není v našich časových možnostech navštěvovat oslavence individuálně, a tak jsme pozvali naše jubilanty na dvě společné oslavy. Jedna oslava se konala v dubnu, druhá v říjnu a zúčastnilo se dohromady 22 jubilantů. Připravili jsme pro ně malé občerstvení a samozřejmě dárkové tašky. Jsou samozřejmě i oslavenci, kteří o společnou oslavu nestáli. Tyto spoluobčany jsme navštívili samostatně u nich doma. Společná oslava má kromě časového hlediska ještě jeden velký bonus. A to je společné setkání lidí, kteří by se jinak třeba nepotkali. Vždy si bylo co vykládat a vzpomínat.

Největší stavební akcí letošního roku byla rekonstrukce chodníků pod kostelem. Realizovali jsme tak další etapu Regenerace centra obce. Celkové náklady byly ve výši 1,25 mil. Kč. Na tuto akci se nám povedlo získat dotaci z Moravskoslezského kraje ve výši 320 000 Kč. Současně jsme v tomto prostoru doplnili veřejné osvětlení, které jsme protáhli až do ulice pod školkou. Na jaře chceme prostor ještě více ozelenit, vysadit stromy a keře a doplnit lavičky, koše apod. tak, aby místo bylo zajímavé pro místní a zároveň upoutalo pozornost těch, kteří vjíždí do obce.

Současně se během roku připravovaly další 2 větší projekty, které bychom chtěli realizovat v příštím roce. Jedním z nich je vybudování parkoviště pro 5 aut vedle obecního

úřadu. Druhým projektem je rozšíření chodníků na hřbitově. Máme naději, že oba projekty by mohly být podpořeny z dotačních titulů, čímž bychom mohli šetřit naší obecní pokladnu.

A nakonec se sluší poděkovat a popřát...

Děkuji všem zastupitelům i obecním zaměstnancům za dobře vykonanou práci v letošním roce.

Chci popřát všem občanům klidné a pohodové prožití svátků vánočních v kruhu svých nejbližších, dětem kupu dáreků pod stromečkem, dospělým splnění jejich přání. Do roku 2024 pak přeji všem hlavně pevné zdraví. Dále přeji mnoho úspěchů v osobním i pracovním životě, život plný radosti, úsměvu a lásky.

*Michaela Honešová,
starostka obce*

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

- ▶ Zastupitelstvo obce schválilo rozpočet na rok 2024 a také střednědobý výhled rozpočtu na roky 2025–2027. V roce 2024 bude obec hospodařit s objemem peněz ve výši 25 183 983,61 Kč. Podrobný rozpočet je k nahlédnutí na webu obce.
- ▶ Zastupitelstvo obce schválilo příspěvek od zřizovatele pro Mateřskou školu Pražmo na rok 2024 ve výši 650 000 Kč. Příspěvek je ve stejné výši jako v loňském roce. Zároveň schválilo zastupitelstvo rozpočet Mateřské školy Pražmo na příští rok v celkové výši 6 251 377 Kč a střednědobý výhled rozpočtu školky na roky 2025–2027.
- ▶ Zastupitelstvo obce schválilo čtyři obecně závazné vyhlášky (OZV). OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, OZV o místním poplatku z pobytu a OZV o místním poplatku ze psů se mění jen v drobnostech tak, aby vyhovovala současné legislativě. Nemění se výše těchto poplatků.

V obecně závazné vyhlášce o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství se kromě legislativních záležitostí mění výše poplatku. Ta byla na rok 2024 stanovena na 720 Kč na poplatníka a rok. Poplatníkem je osoba s trvalým pobytem v obci nebo vlastník nemovitě věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášen žádný fyzická osoba. Zkrátka poplatek za odpad se vybírá od všech ve stejné výši. Poplatek je splatný k 31. 10. 2024. Lze jej hradit ve dvou splátkách (k 31. 3. a k 31. 10. 2024). Poplatek nelze hradit před 1. 1. 2024! Oproti předšlému roku se poplatek za odpad pro občany zvýšil o 60 Kč na poplatníka. Navýšení odráží rostoucí ceny skládkového, kdy se pravidelně zvyšuje cena za uložení odpadu na skládku, dále rostoucí ceny na dopravu a v neposlední řadě rostoucí množství odpadu.

KRÁTCE

- ✓ **Obecní úřad na Pražmě** bude uzavřen od pátku 22. 12. 2023 do 1. 1. 2024 z důvodu čerpání dovolené, posledním úředním dnem v letošním roce bude středa 20. 12. 2023. První úřední den v novém roce bude středa 3. 1. 2024.
- ✓ **Místní knihovna** bude otevřena naposled v letošním roce v úterý 19. 12. 2023, pak bude do konce roku uzavřena. První výpůjční den v novém roce bude úterý 2. 1. 2024.
- ✓ Poslední úřední den **Obecního a stavebního úřadu v Raškovicích** v roce 2023 bude v pondělí 18. 12. 2023. Obecní úřad i stavební úřad Raškovice bude pak až do konce roku 2023 uzavřen z důvodu čerpání dovolené. První úřední den v novém roce bude středa 3. 1. 2024.
- ✓ **Sběrný dvůr v Raškovicích** bude uzavřen v době od 22. 12. 2023 do 31. 12. 2023 z důvodu čerpání dovolené. Otevřeno bude od 5. 1. 2024. V zimním období (do 31. 3.) je sběrný dvůr otevřen v pátek od 9 do 11,30 h a od 13,00 do 17,00 h, v sobotu od 8,00 do 12,00 h.
- ✓ **Termíny vymetání komínů** v roce 2024

v obci Pražmo: 7. a 8. března, 23. a 24. května a 25. a 26. listopadu.

- ✓ **Právní poradna pro občany** – Mgr. Milan Brosch (tel.777 306 191) – bude každé první pondělí v měsíci na OÚ Pražmo v době od 15,30 do 16,30 h.
- ✓ I v letošním roce pro vás obec ve spolupráci s Regionem Slezská brána **kalendář na rok 2024**. Kalendář je společný pro všechny obce, a tak zde nejsou uvedeny konkrétní informace pro naši obec. Proto ke kalendáři dostanete samostatnou záložku s informacemi, na které jste zvyklí. Kalendáře jsou k vyzvednutí na obecním úřadě každý den během otevírací doby úřadu nebo ve čtvrtek odpoledne v knihovně. Kalendář je ve větším formátu, proto se nebude vhadzovat do poštovních schránek, je možný pouze osobní odběr!

- ✓ **Poplatek za psy** platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce Pražmo. Poplatek se platí za psy starších 3 měsíců, je splatný k 31. 3. 2024. Výše poplatku: První pes v rodinném domě 100 Kč, druhý a další 300 Kč. První pes v bytových domech 400 Kč, druhý a další 800 Kč, každý pes ve všech ostatních nemovitostech 300 Kč. Za psa v bytových domech jehož držitelem je osoba starší 65 let, se platí 200 Kč za prvního psa a 300 Kč za druhého a dalšího.
- ✓ **Oznámení o změně ceny vodného a stočného od 1.1. 2024**

Na základě usnesení představenstva akciové společnosti byly v souladu s platnou legislativou schváleny nové ceny vodného a stočného s účinností od 1. ledna 2023 takto:

- Voda pitná (**vodné**) 59,99 Kč/m³ (bez DPH), včetně 12% DPH bude cena **67,19 Kč/m³**
- Voda odvedená (**stočné**) 58,54 Kč/m³ (bez DPH), včetně 12% DPH bude cena **65,56 Kč/m³**

*Severomoravské vodovody
a kanalizace Ostrava a.s.*

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme majitele vozidel, kteří parkují na místních komunikacích, že **komunikace musí zůstat průjezdná v dostatečné šířce pro projetí zimní údržby a vozidel integrovaného záchranného systému**. V některých místech na ulici Horní či Chodníky (ale i jinde) jsou auta zaparkovaná tak, že velká hasičská cisterna nebo traktor odhrnující snůh neprojedou. Není to jen o zachování nějaké přesně zákonem dané průjezdné šířky, kterou někteří majitelé zaparkovaných aut argumentují. Je to jen a jen o toleranci a vzájemné úctě vůči svým sousedům. Nikdo nemůže vědět, kdy budeme potřebovat hasiče nebo záchranku. V případě potřeby můžete parkovat svá auta na parkovišti u kostela.

Návštěva z naší mateřské školky

Na konci listopadu naši knihovnu opět navštívily děti pražmovské školky. Tentokrát jsme si četli pohádky z knihy Kvak a Žbluňk jsou kamarádi. O koláčcích a silné vůli, o legračních plavkách i o ztracených knoflíčích. A hlavně jsme se dozvěděli, že kamarádství je nejdůležitější a vydrží všechno, dokud se kamarádi mají rádi.

Potom nám děti ještě vybarvily krásné „ztracené knoflíky“, které si vystavíme v knihovně. Těšíme se na příště.

SÝKORKY

Pozorovali jste někdy zpěvné ptactvo? Na Pražmě mu vévodí sýkorky. Je jich celá řada: koňadra, modřinka, uhelníček, lužní, babka, parukářka i mlynařík. Všechny zde v okolí žijí. Možná i na vaší zahradě. Ale víte o nich i něco víc?

Například koňadry jsou ze sýkorek největší. Krásně žlutočerné, odvážné a vynalézavé. Hnízdí 2–3x do roka a při každém hnízdění jsou schopny odchovat 5–8 mláďat. To záleží, kolik seženou potravy. Mláďata krmí 19–21 dní a za tu dobu jim přinesou cca 8000 kusů drobného hmyzu. To je cirká ¾ kg masité potravy. Mláďata totiž krmí jenom hmyzem, přestože rodiče se i v létě

rádi odbydou nějakým tím semínkem. Však se taky nadřou. Podle fotopasti naloví 80 „hmyzáků“ za hodinu.

Koňadry dávají přednost drobným housenkám. Na jaře je můžeme vidět, jak v zahradách úradují a tahají z jablonových či třešňových květů červíkem.

To modřinky jsou tak drobounké, že svá ptáčátka krmí hlavně mšicemi. ¾ kg mšic – to se hezky pronesou. Ale kolik užítku! Možná nám to za to stojí, jim v zimě trochu přilepšit. A někdy i v deštivém počasí, když je hmyz zalezlý, aby žádné ptáče nemuselo umřít hladu. Když budete mít štěstí, třeba k vám zalétne i mlynaříček – sýkorka převlečená za sněhuláčka. Mlynařík si dopřává semínka jen v zimě, protože celé léto loví mušky a drobné pavouky, ale o to větší radost vám jeho návštěva udělá.

Čtenářský koutek

Nicolas Sparks

* 31.12.1965 Omaha, USA

Populární americký autor bestsellerů. Podle tří z nich byly natočeny celovečerní filmy. Žije se svou rodinou v Severní Karolíně.

Země snů

Vyplatí se riskovat pro svůj sen vše? A je možné nechat minulost za sebou? Colby Mills se kdysi chtěl věnovat hudbě. Jeho touhy však jednoho dne zastavila tragédie. Teď sice vede především malou rodinnou farmu v Severní Karolíně, ale využil nabídky hrát v baru U Bobbyho v St. Pete Beach na Floridě, aby si na chvíli odpočinul od povinností. Tam také potká Morgan Leeovou a jeho svět se obrátí vzhůru nohama. Opravdu musí svůj život zasvětit jenom práci na farmě? Ve stejné době, v jiném městě, si Beverly bolestně uvědomuje, že musí utéct od násilnického manžela. Ví, že si už kvůli svému malému synovi musí dát život dohromady. Peníze dochází a nebezpečí narůstá, Beverly proto učiní zoufalé rozhodnutí, které přepíše vše, o čem věděla, že je pravda...

Viktorie Hanišová

* 24.07.1980 Praha

Na Univerzitě Karlově vystudovala anglistiku a germanistiku. Věnuje se překladatelství a je lektorkou cizích jazyků.

Neděle odpoledne

Každá rodina má své tradice. Některá má navíc i tajemství.

Život malého Tea ubíhá v pomalém, ubíjejícím rytmu. Odtážitá a samotářská matka ho

vzdělává doma a namísto procházek ho vodí do komunitního náboženského centra. Pod stromečkem Teo vždycky najde jen další díl Káji Maříka. A otec každé nedělní odpoledne někam zmizí. Dospívání však nelze zastavit, a tak i Teova smutná rutina s nástupem do školy a novým kamarádem dostává první trhliny. Neděle odpoledne je příběhem o trápeních a tragédiích jedné rodiny, vyprávěným ze tří perspektiv. Co se synovi může zdát jako vyšinuté, z matčina nebo otcova hlediska najednou dává smysl.

Jean-Luc Bannalec

* 17. 2. 1966 Bonn, Německo

Vlastním jménem Jörg Bong. Vystudoval germanistiku, literaturu, filozofii a historii. Vzhledem k tomu, že pracuje v nakladatelství, podařilo se mu leta udržet si inkognito.

Bretaňská pýcha

Detektivka ze současné Bretaně z několikadílné série s komisařem Georgesem Dupinem, který je přeložen z Paříže do Concarneau v Bretani. Případ z prostředí pěstitelů ústřic nejvyšší světové kvality a druidských spolků, které Bretoňci berou jako seriózní kluby. Blíží se mezinárodní keltský festival a komisař Dupin má na krku krádeže pýsku a dvě vraždy nebo jen jednu?

Kateřina Janošíková,
knihovnice

HISTORICKÉ OKÉNKO

„Uzdrav či zabij“

Vážení spoluobčané, blíží se Silvestr, a tak pro zajímavost nabízím výňatek z nejstarší krásenské kroniky na téma lidového léčitelství.

- ▶ *Má-li dítě záškrt dává se mu šťáva z citronu slazená cukrem a čistý petrolej pítí.*
 - ▶ *Má-li někdo vysokou horečku při níž blouzní, uvaří se čaj z ovčích bobků a tím horečka a blouznění povolí.*
 - ▶ *Dětské souchotiny* – nasbírají se po lese byliny kozí brada a 9 jedlových vršků nazpět počítaných, se staré dřevěné střechy mechu, dá se vše do hrnce s vodou a hřeje. Ve směsi té se dítě vykoupe zabalené v plínkách. Za hlavu se mu dá kříž a při tom se matka modlí 3x Otče náš, 3x Věřím v boha, 3x vyznává Božské ctnosti, 3x se dítěti koupel opakuje. Po koupeli se voda vyleje před východem slunce přes rameno. Matka se při tom ohlédnouti nesmí, a tak dítěti pomůže. Jak má žít je zdravé a když má umřít se netrápí déle a umře hned po koupání.*
 - ▶ *Dítě se často něčeho lekne, ve většině případů různých zvířat. Zvířeti se vyškubne*
- 3x srst mezi očima, dá se na rozžhavené uhlí a tím se dítě nakadí. Ten oškvar dítě musí vypít s mlékem a lék již potom neškodí.*
 - ▶ *Udělá-li se v krku hrč** (vřed) nemocný sní 2 až 3 lžičce medu se střelným prachem a hrč praskne a hnis vyteče.*
 - ▶ *Má-li někdo padoucnici*** dají se mu užít 3 krtčí srdce. Krtci však musí být chyceni před Jiřím v dubnu. Srděčka se musí vybrat, dát usušit, potom na prášek semlít a dát to tomu nemocnému vypít a tím se padoucnice ztratí.*
 - ▶ *Je-li někdo uřknutý, musí se sehnout a dívat mezi nohy zpět a říci 3x: „Všecky vidím, jen toho, který mně uřkl, nevidím.“ 3x plivnouti, za každým slovem musí hleďeti zpět na oblohu a tak si od uřknutí pomůže.*

Pevně věřím, že nikdo z Vás nebude zkoušet tyto léky, lovit krtky a zajídat je střelným prachem.

*Kateřina Janošíková,
kronikářka*

* souchotiny = plicní tuberkulóza

** hrč v krku = spálová angína (hnisavá)

*** padoucnice = epilepsie

CHYSTÁME SE NA VÁNOCE

Ořechové šátečky

Těsto:

máslo 250 g
hladká mouka 250 g
vejce 1 ks
voda, sůl

Náplň:

ořechy 100 g
cukr mletý 100 g
žloutek 1 ks

Z másla, mouky, vejce, soli a vody o stejném objemu jako 1 vejce zpracujeme těsto, které dáme na 3 hodiny do ledničky.

Mezitím připravíme náplň tak, že mleté ořechy nebo mák smícháme s cukrem a žloutkem. Ztuhlé těsto rozválíme, rozkrájíme na malé čtverečky. Náplň je hodně tuhá a drobí se, proto každý kousek náplně umačkáme rukou na váleček, který položíme úhlopříčně na každý čtvereček. Volné cípy přeložíme jako šátečky a pořádně zmáčkeme. Dáváme na plech politý vodou, potřeme rozšlehaným vejcem a pečeme v mírně vyhřáté troubě.

Nugátové kostky nepečené

Tmavá vrstva:

piškoty dětské 125 g
cukr mletý 90 g
kakao 15 g
máslu 90 g
rum 0,025 l

Světlá vrstva:

cukr mletý 60 g
máslu 60 g
ořechy mleté 60 g

Poleva:

čokoláda hořká 100 g
100% tuk (Omega) 15 g

Piškoty v mikrotenovém sáčku rozdrtíme válečkem a v misce smícháme se změkklým máslem, cukrem kakaem a rumem. Vypracovanou hmotu položíme na táč mezi dva kousky papíru na pečení a rozválíme na plát silný asi 1 cm.

Ze změkklého másla, cukru a ořechů v misce vypracujeme světlou hmotu a tu rozválíme na tmavou vrstvu (s hmotami se dobře pracuje a krásně drží na sobě, kostky se nerozpadají).

Nalámanou hořkou čokoládu (může být i mléčná) s kouskem tuku rozpustíme nad párou a necháme vychladnout. Studenou čokoládu nalijeme na světlou hmotu, lijeme pomalu do středu plochy a necháme roztékat tak, abychom nemuseli zasahovat nožem a aby nám nestékala dolů.

Uložíme na chvíli do ledničky a pak nakrájíme malé kostičky.

OHLÉDNUTÍ ZA ...

Setkáním seniorů

V letošním roce se uskutečnilo tradiční setkání se seniory 7. listopadu. Po úvodním slovu paní starostky přednesly své pásmo básniček a písniček děti z naší mateřské školky.

Poté zaujalo všechny přítomné taneční vystoupení dětí z raškovické školy pod vedením Kristýny Felcmanové. Předvedly se v několika choreografiích a všechny velmi zaujaly. Zlatým hřebem programu bylo pěvecké vystoupení skupiny zpěváků z Krásné s názvem Zpívání pro radost, zazpívali známé písničky, někteří seniři s nimi také zanotovali.

K setkání již tradičně patří něco sladkého ke kávě a dobrá večere. Lidé odcházeli spokojení, měli možnost si popovídat se známými, se sousedy. Je vidět, že tato akce si našla oblibu mezi seniory. Vždyť zase zaplnili celý sál hotelu Travný.

Pražmovským laděním

Pražmovské ladění bylo letos trochu jiné.

Museli jsme změnit místo konání jarmarku. V létě se v parku pod kostelem rekonstruovaly chodníky a terén okolo ještě není dostatečně zpevněný tak, aby se tam daly postavit stánky. Proto jsme vánoční jarmark umístili na parkoviště nad kostelem. Ve stáncích si bylo možné zakoupit nejrůznější zboží nejen s vánoční tematikou. Nechyběl ani již tradiční svařáček místních hasičů či bigos připravený panem farářem. Stánky, kde se dalo něco sníst či vypít, doplnil i stánek Hotelu Travný, kde se daly pořídit dobroty pro děti i dospělé. Vánoční atmosféru podtrhovaly nádherné tóny vánočních melodií a koled.

Ve staré faře si mohly děti vyrobit vánoční ozdoby nebo se jen zahřát. Pro děti byl velkým lákadlem poník, na kterém se mohly povozit.

Stejně jako v minulých letech byl připraven živý betlém s jesličkami, Marií a Josefem. Mezi všemi přítomnými se pohybovala Lucka celá v bílém. Koho pohladila husím brkem, tomu přála štěstí. Dále se mezi návštěvníky procházel anděl. I on přál všem lidem štěstí a zdraví, dětem rozdával bonbonky.

Nedílnou součástí vánočního ladění bývá již tradičně adventní koncert dětského pěveckého sboru CARO z raškovické školy v kostele. Koncert z kostela se přenášel do venkovních prostor, takže ti, co se do kostela nedostali, nemuseli litovat.

Po ukončení koncertu se zpěváci z kostela přesunuli ven ke stromečku, který se za zpěvu jejich koled nádherně rozsvítil. Příjemnou adventní pohodu podtrhlo i počasí, celé odpoledne krásně sněžilo.

Mikulášskou nadílkou

Mikulášská nadílka se již stala v naší obci hezkou tradicí.

V úterý 5. prosince v podvečer procházel obcí, a nakonec dorazil do areálu u sv. Floriána svatý Mikuláš. Odkudsi se vynořili čerti a nechyběl ani anděl. Čekání na příchod Mikuláše zpestřil klaun pan Bedřich. Bavil děti povídkami, písničkami a velkými bublinami.

Děti z mateřské školky si pro Mikuláše připravily pěknou písničku. Balíček se sladkostmi dostaly všechny děti, které slíbily, že už nebudou zlobit.

Snad Mikuláš viděl, že tady máme jen hodné děti.

Za to, že se nadílka opravdu povedla, patří velké díky všem, kteří se na této akci podíleli, zejména ochotným maminkám ze Sdružení rodičů při MŠ Pražmo, které napekly perníčky do mikulášských balíčků a zajistily občerstvení.

SPOLKY INFORMUJÍ

Úspěšná sportovní sezona hasičů

Dobrovolní hasiči z Pražma mají za sebou další úspěšnou sportovní sezonu.

Máme aktivní družstvo žen, družstvo mužů a dokonce 3 družstva mladých hasičů.

Všechna družstva se pravidelně zúčastňují soutěží v rámci 10. podbeskydského okrsku, často vyjíždějí i po celém okrese. Někdy se daří více, někdy méně, ale vždy se sejde bezva parta lidí, kteří si atmosféru na závodech společně užívají.

V květnu jsme uspořádali naši soutěž „**O pohár starostky obce Pražmo**“.

Družstvo žen i mužů je zapojeno do tzv. **ligy netradičních útoků**. Zúčastnili se 13 soutěží, za umístění v jednotlivých soutěžích se

sbírají body a pak se sestaví celkové pořadí za celou sezonu. Ženy obsadily krásné 3. místo, muži 7. místo.

Děti se v únoru zúčastnily halové soutěže v Raškovicích Raškovický Rašák. Soutěžily čtyřčlenné týmy ve všech věkových kategoriích od těch nejmenších až po dorostence. Tým ve složení **Tonda Felcman, Jeník Šrubář, Vláda Kraus a Bára Holinková** obsadil ve velmi silné konkurenci týmů z celé republiky krásné 3. místo.

Soutěží v požárním útoku děti absolvovaly 7. Vždy se umísťují na předních místech. V Nošovicích a v Místku Bahně dokonce starší obsadili metu nejvyšší.

V rámci okrsku se pravidelně pořádá soutěž „**O pohár svatého Floriána**“. Tuto soutěž pořádá již několikátým rokem SDH Morávka. Od nás se zapojila všechna družstva – ženy, muži, veteráni (35+), mladší a starší mladí hasiči.

Pro mladé hasiče se 28. 9. pořádá okrsek tradiční branný závod jednotlivců v Nižních Lhotách. Zde soutěží každý sám za sebe. Na asi kilometrové trati plní nejrůznější úkoly – střelba ze vzduchovky, vázání uzlů, určování azimutu a mnohé další hasičské disciplíny. V kategorii mladších dívek získala krásné **1. místo Natálka Juřicová**. V kategorii dorostenců obsadili **sourozenci Roman a Jakub Koloniční** 1. a 2.místo.

V říjnu uspořádali vedoucí pro děti víkendový pobyt na chatě Barnoška. Děti si užily dva dny plné her, soutěží a hasičských dovedností.

Jsem velmi rád, že se daří pracovat s dětmi a že je jich stále více. Mezi dětmi vznikají kamarádské vztahy, starší jsou mladším výbornou oporou, pomáhají jim jak na soutěžích, tak na tréninku.

Za práci s dětmi patří **velké poděkování všem vedoucím mládeže, kteří obětují svůj volný čas na to, aby se věnovali dětem na plno. Za úspěchy všech družstev stojí dlouhé hodiny práce při přípravě a tréninku.**

Sbor dobrovolných hasičů ale nežije jen sportem. Je nepostradatelným partnerem obce při pořádání všech kulturních a společenských akcí. Abychom zlepšili zázemí pro tyto

akce, pořídili jsme nový nůžkový stan. Stan se bude využívat i jako zázemí pro časomíru na naší pohárové soutěži.

Na pořízení stanu jsme využili dotace z **Moravskoslezský kraj** ve výši **45 000 Kč**. Kromě stanu byla z této dotace pořízena ještě vázačka hadic a další vybavení k vázání hadic. Této finanční podpory si velmi vážíme.

*David Holinka,
starosta SDH Pražmo*

Činnost Spolku seniorů PRAŽMA v roce 2023

Tradičně pořádáme vždy dva zájezdy, v prvním pololetí letošního roku jsme si prohlédli zámek Bruntál, lodí jsme se projeli po Slezské Hartě, nakonec jsme se zastavili ve Spálově, na poutním místě ve skále. V měsíci září jsme navštívili zámek Slezské Rudoltice, Prieznitzovy lázně Jeseník a poutní místo Cvilín v Krnově.

Zajímavé bylo navštívit výstavu korunovačních klenotů (replik) v Jablunkově, zámek ve Frýdku-Místku, výrobní haly firmy SAFT FERAK v Raškovících.

Vyslechli jsme zajímavé a poučné přednášky, týkající se nástrah, nejen pro seniory – na téma telekomunikace v kostce, barevné linky, bezpečnost a kriminalita páchaná na seniorrech, poslední přednášku na téma, Obecná škola, pro nás připravili manželé Gabzdilovi.

Ze sportovní činnosti – hrajeme bowling o pohár starostky obce Pražma, chodíme na bazén, chodíme na vycházky po okolí, prošli jsme se přes Pražmo-Roveň, směrem na

Raškovice, do Raškovjanu, zdolali Prašivou a prohlídku muzea ve Skalici jsme zakončili směrem Skalice – Kamenec, do Zanzibaru a pak směr zastávka MHD v Dobré.

Nevynechali jsme ani tradiční smažení vajeciny a grilování párků.

Čtyři členové se zúčastnili projektu Křížem krážem Slezskou bránou 2023 virtuálně.

Jedno odpoledne jsme zkušebně věnovali stolním hrám, které se setkalo s velkým úspěchem, proto budeme pokračovat i nadále.

V červenci se několik členů zúčastnilo setkání v rámci oslav 10 let partnerství s polským městem Niemodlin. Příjemně strávený čas, spolu s výjezdem na Lysou horu a pak posezení u Floriánka, které zakončili přítomní

polští přátelé krojovaným vystoupením, spojeným s tancem a zpěvem.

Letošní rok jsme zakončili předvánočním posezením, s příjemným posezením a zábavou.

Jestli někoho z Vás, seniorů Pražma, naše činnost zaujala, budeme rádi, když se k nám připojíte.

Výbor děkuje všem členům za jejich zájem a účast na připravených akcích.

Velké díky patří také paní starostce Mgr. Michaele Honešové za její vstřícný přístup a dobrou spolupráci, za její zájem o naši práci.

Poděkování patří také zastupitelstvu obce Pražmo za jejich finanční podporu našemu spolku. Tyto prostředky použijeme na úhradu dopravy na zájezdy.

Všem přejeme spokojené a radostné Vánoce a šťastný Nový rok.

*Muroňová Olga,
za výbor Spolku seniorů Pražma*

Judo

Mistři juda z Pražma www.judobesky.cz

Na Pražmu se rodí velcí bojovníci. K nejúspěšnějším českým judistům patří dlouholetý reprezentant **Vít Jerglík**, rodák z Pražma. Ten má za sebou řadu reprezentačních startů na mezinárodním poli. Je pětinasobným Mistrem republiky ve všech věkových kategoriích. V současné době je úspěšným trenérem mládeže. Ve šlápějích Vítka kráčí další rodák z Pražma **Adam**

Rusňák, ten má již ve 14. letech dva tituly Mistra republiky, je Olympijským vítězem mládeže v kategorii U16. Také on již dostal šanci startovat na velkých mezinárodních soutěžích. Adam v létě 2023 vysoce bodoval na Světovém poháru v Azerbajdžánu, kde se dostal po pěti vítězných utkání do bojů o medaile. Skončil těsně pod bednou, ale reprezentační body si připsal. Na Grand Prix v Budapešti, v Mariboru, v Solinu bral medaile. Od roku 2017 až do letošního roku

vybojoval Adam v průměru 100 vítězných utkání za rok. Adamovu cestu sledujeme dále.

KDO JSME?

Sportovní klub Judo Beskydy ve spolupráci s SKP Ostrava působí na území okresu Frýdku – Místku již 25 let. Jeho základna čítá 660 členů, převážně dětí a mládeže. Sportovci tohoto klubu jsou mimořádně úspěšní. V historii vybojovali 50 titulů mistra České republiky. Ve svých řadách má klub úspěšné reprezentanty, kteří se v rámci republikového výběru zúčastňují významných soutěží doma i v zahraničí.

Také v letošním roce patřilo Judo Beskydy k nejúspěšnějším v rámci republiky, kde obsadilo sedmou příčku v silné konkurenci. V kraji je beskydský klub nejúspěšnější.

Při využití všech 11. tréninkových základen v okrese mohou zájemci o judo trénovat 5x týdně pod vedením kvalifikovaných trenérů a instruktorů juda, gymnastiky a bojových

umění. Systém tréninku je přizpůsoben dětem již od věku 5 let, kterým se prostřednictvím zábavného tréninku vštěpují zejména základy gymnastiky, zvyšuje se jejich pohyblivost a orientační schopnosti. U starších dětí a pokročilých judistů přichází postupně kvalitní a posléze také náročný trénink vedený ke zvládnutí judistických technik a zvyšování celkové kondice potřebné k plnohodnotnému provozování výkonnostního nebo rekreačního sportu.

Přemýšlíte o sportu, který není tak „soutěživý“ a jednostranný pro tělo? Ať vaše dítě vyzkouší judo. Judo není jen sport, je to životní filosofie. Trénuje se při něm všeobecná obratnost, síla a také sebekázeň a ovládnání. Judo je velmi vhodným doplňkovým sportem, zejména pro sporty kolektivní. Oficiální stanovisko světové organizace UNESCO hovoří o judu jako mimořádně vhodném sportu pro děti.

Přiveďte své děti na trénink juda „NEDĚLÁME ROZDÍLY“.

Věřte, že zdatnost, kterou získají pod kvalitním a kvalifikovaným vedením jim vydrží po celý život.

NEJBLIŽŠÍ ZÁKLADNY PRO ZÁJEMCE Z PRAŽMA – ŽŠ Raškovice a Morávka.

Kontakty: telefon 605513429, e-mail: judoskpova@seznam.cz

JUDISTÉ Z PRAŽMA PŘEJÍ VŠEM PŘÍZNIVCŮM A OBČANŮM OBCE KRÁSNÉ A POHODOVÉ VÁNOCE.

Křížem krážem Slezskou bránou 2023 virtuálně

PROJEKT, KTERÝ PROPOJUJE SENIORY

Ve středu, 6. prosince 2023, vyvrcholil ve Vojkovicích projekt nazvaný *Křížem krážem Slezskou bránou 2023 virtuálně*. Projekt vznikl pod záštitou Dobrovolného svazku obcí regionu Slezská brána a o přípravu konceptu, obsahu i realizaci se postaralo Středisko volného času Vratimov.

Cílem letošního běhu tohoto již tradičního projektu *Křížem krážem* bylo virtuálně propojit seniorské spolky napříč regionem a umožnit jim využívat sociální síť Facebook ke sdílení informací o své činnosti. Do projektu se zapojili senioři z 12 obcí, kteří absolvovali dva půldenní semináře. Lektorky je zasvěcovaly do tajů Facebooku, tvorby příspěvků, událostí, pozvánek a sdílení obsahu sprátelených spolků. Velká pozornost byla také věnována bezpečnému používání sociálních sítí a moderních technologií obecně.

Završením projektu bylo závěrečné setkání „naživo“. Účastníci zde měli příležitost prezentovat výsledky své práce a sdílet své zážitky s ostatními. Součástí akce byl také tradiční vědomostní kvíz zaměřený na sociální síť a kyberbezpečnost. Letos poprvé jej účastníci absolvovali na online výukové platformě a odhalili tak další možnosti využití moderních technologií. Kvíz

vyhrál tým seniorů z Pražma, ale to není nejdůležitější. Podstatnější je, že si všichni účastníci odnesli nové zkušenosti, dovednosti a odvahu využívat moderní techniku.

Projekt *Křížem krážem Slezskou bránou 2023 virtuálně* byl realizován s finanční podporou Regionu Slezská brána a zapojených obcí. Na závěrečnou akci nazvanou *Propojme se* finančně přispěla také společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o. z grantového programu *Společně 2023*.

Mgr. Lenka Havrdová
Středisko volného času Vratimov

ŠKOLY INFORMUJÍ...

Mateřská škola Pražmo

MŠ Pražmo

OZVĚNY Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

Milí rodiče a přátelé naší školky, přiblížil se předvánoční čas a my bychom se s vámi rádi podělili o to, co se během podzimu u nás událo.

Podzim byl letos krásný a nečekaně teplý a jako každý rok byl i nádherně barevný a poskytl nám tak mnoho zajímavého k poznávání a učení. Díky pestré nabídce aktivit z různých oblastí (domácnost, hudba, pokusy a objevy, dílna, stolní a manipulační hry, pohyb, dramatika, knihy a písmena, voda a písek, ateliér, kostky) jsme mohli vnímat krásy podzimu všemi smysly.

Povídali jsme si o zdraví a jak jej chránit (vařili jsme šípkový čaj, připravovali salát pro kamarády, pekli z jablíček), navštívili jsme několikrát krmelec a přinesli dobrůtky zvířátkům, připravili jsme si strašidelný halloween, ale nezapomněli jsme si připomenout i dušičky.

Povídali jsme si o ptáčích a připravovali jim dobrůtky na přilepšenou na zimu, které jsme pak rozvěsili po naší školkové zahradě, uklízeli jsme zahradu a ukložili ji k zimnímu spánku, vyrobili a umístili jsme hmyzí hotely, aby i broučkové měli, kde přezimovat...

Také jsme si užili společná zábavná odpoledne jako Drakiáda, Bramboriáda, Dlabání dýní, Uspávání broučků, Pečení perníčků. Některé akce pořádal Klub rodičů (Uspávání broučků), některé obec (Drakiáda) a některé jsme uspořádali sami (Bramboriáda, Dlabání dýní, Pečení perníčků).

Drakiáda

Bramboriáda

Uspávání broučků

Dlabání dýní

Pečení perníčků

Děkujeme všem, kteří se akcí zúčastnili, a také všem, kteří se postarali o realizaci jednotlivých akcí. Všechny akce byly moc fajn a budeme v nich pokračovat i nadále.

V listopadu děti začaly jezdit na předplavecký výcvik a moc si to ve vodě užívají...

Nyní už nám začal zimní čas, napadl k radosti dětí první sníh, a tak děti stavěly první sněhuláky a dělaly první andělíčky ve sněhu.

Přejeme všem dětem, rodičům a všem lidem klidné a pohodové prožití vánočních svátků.

Vladimíra Nytrová, ředitelka MŠ Pražmo

Základní škola Morávka

Školní rok je v plném proudu a žáci naší školy se pomalu ale jistě chystají na advent. Než Vánoce zaklepu na dveře, pojďme se podívat na to, jakých aktivit, soutěží a vzdělávacích programů se žáci zúčastnili v prvním čtvrtletí.

Premiéra žakovského parlamentu

Ve školním roce 2023/2024 má na Základní škole Morávka premiéru žakovský parlament tvořený žáky 4.–9. ročníku. Do jeho čela byli zvoleni dva koordinátoři z řad vyučujících, jejichž snahou je podpora dovedností žáků spojených s aktivitami parlamentu tak, aby nebyl pouze formální záležitostí, ale aby byli žáci vedeni k odpovědnosti za svou činnost.

Zástupci školního parlamentu se pravidelně setkávají na pracovních schůzkách, na nichž přednášejí návrhy a připomínky vedení

školy i pedagogům, jsou prostředkem pro rozvoj spolupráce mezi všemi třídami, zaměstnanci školy, Klubem rodičů, partnery školy a veřejností.

Žákovský parlament si vzal za úkol také přípravu různých zábavných, sportovních a kulturních akcí. Jako první přišla na řadu Halloweenská přehlídka strašidelných masek.

Preventivní programy

Preventivní programy jsou nedílnou součástí vzdělávacího procesu na naší škole. Jejich cílem je předejít nežádoucím jevům ve společnosti. V letošním roce jsme se zaměřili především na vztahy, kyber prostor a samozřejmě se budeme věnovat i dalším problematikám jako jsou např. návykové látky či zdravý životní styl.

Která témata jsme prozatím zrealizovali?

7.–9. ročník – Poruchy příjmu potravy – program pořádaný ostravskou organizací Anabell poskytující pomoc právě osobám s poruchami příjmu potravy, ale nejen jimi.

6.–9. ročník – Šikana, její formy a zodpovědnost – Zde jsme navázali spolupráci s Policií ČR (oddělení prevence) a naši školu navštíví několikrát vždy s jiným tématem. Tentokrát to tedy byla šikana (formy a projevy) a upozornění na tenkou hranici mezi škádlením a šikanou.

1.–5. ročník – Práce policie – Během návštěvy Police ČR sídlící v Nošovicích byly děti seznámeny s tím, co vše práce policisty obnáší – od úřednických úkonů až po vybavení policejního vozu. Během přednášky žáci pokládali policistovi zvědavé otázky a na vlastní „kůži“ si mohli vyzkoušet, jak těžká je policejní vesta a mnoho dalšího.

Nedílnou součástí prevence je také každodenní práce učitelů se třídou, třídnické hodiny a spolupráce s dalšími externími odborníky, např. ve 3. třídě se uskutečnil program na téma respekt a tolerance za spolupráce Mgr. Lucie Kubíčkové.

Aktivity letem světem

V září se zúčastnila 5. třída soutěže **Velká cena malých zoologů v ZOO Ostrava**, kde plnili úkoly na téma Šelmy České republiky. V listopadu se pak utkali na stejném místě osmáci, tentokrát s tématem Evropské šelmy.

Naši pátáci a šestáci se v rámci pracovních činností zapojili do soutěže **ZAŽIJ VESMÍR**, kterou pořádalo obchodní centrum Avion v Ostravě. Z recyklovatelných materiálů vyráběli různé rakety, vesmírné koráby a planety. Do finále jsme se sice nedostali, ale výrobu „vesmíru“ si žáci velmi užili.

Nelenili ani naši sedmáci a svou kreativitu zúročili v soutěži **EKOFAKT**, kterou pořádá Wichterlovo gymnázium v Ostravě. Tématem soutěže bylo **Smetí, kam se podíváš**. Žáci se zapojili hned ve třech kategoriích – video, komiks a výtvarné dílo. Píle a kreativita, kterou žáci do tvorby zapojili, byla náležitě odměněna pětičlennou porotou při slavnostním vyhlášení v Ostravě. První místo si odnesli kluci Lukáš Görlich, Jakub Mojžíšek, Adam Navrátil v čele s Janem Kapolkou, který měl se střiháním videa nejvíce práce. Pozadu nezůstala ani další skupinka – Barbora Tesaříková, Laura Ellerová, Denis Píštěk, Nikol Foldynová a Martin Ševčíka. Ti naopak vyhráli cenu výjimečnou, a to „nejlakovanější video“ žáky Wichterlova gymnázia. Žáci si za svou snahu odnesli věcné ceny – pomůcky na natáčení, stolní hry,

trička a klíčenky. Vítězové se po vyhlášení odebrali do Poodří na fotografický kurz a zbytek zúčastněných šlo soutěžit na připravená stanoviště v ekologických disciplínách. Vítězům gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy.

V rámci Dne evropských jazyků připravila Mgr. Pavlů pro žáky opravdu zajímavý program. V průběhu 14 dní se na škole objevovaly rekvizity a úkoly zaměřené na probíhající MS v rugby. Zároveň byli žáci 6.–9. třídy rozděleni do smíšených skupin a společně připravovali prezentace států, které se letos mistrovství světa zúčastnily. Vyvrcholením toho všeho byl společný turnaj v rugby na školním hřišti. Pravidla byla sice lehce upravená (tak, aby nedošlo k žádnému zranění), ale i přesto si žáci zápas velmi užili. Vítězné družstvo si odneslo dort ve tvaru rugbyového míče.

Když se řekne Kores, většině z nás se vybaví fixy, pastelky a výtvarná výchova. Firma Kores letos uspořádala soutěž, jejímž úkolem bylo vytvořit kolážovou mapu s hrdiny z nových obalů pastelek a fixů. Soutěže se zúčastnila 5. a 9. třída. Na nejpovedenější díla se můžete opět podívat na našich instagramových stránkách.

V říjnu se již tradičně konala v 8. a 9. třídě soutěž **Přírodovědný klokan**, zaměřená na matematiku, přírodopis, fyziku, zeměpis a chemii. Letošním výhercem se stala Maruška Vymětalíková (9. třída), na 2. místě se umístil Honza Vlček (8. třída) a trojici uzavřel Richard Maděříč (8. třída).

Křížem krázem Slezskou branou, to je téma občanské výchovy 8. ročníku, který nás letos na jaře bude reprezentovat ve Vratimově. Začali jsme zmapováním toho, co by obec potřebovala a co jí v blízké době čeká. Navštívili jsme paní starostku a zaměřili se na budovu Českého srdce, kterou obec koupila a čeká ji demolice. Žáci 8. třídy vytvořili dotazníky pro žáky i veřejnost s hlasováním, jaká budova a služba v obci chybí. Výsledky teprve shromažďujeme a zpracováváme. Rádi bychom vás tímto požádali o spolupráci – máte fotografii či příběh, který se váže k této budově? Podělte se o něj s námi a společně zavzpomínáme na legendární akce, které se v Českém srdci konaly. Své fotografie nebo příspěvky můžete zasílat Mgr. Marii Ručkové na email m.ruckovamoravka@seznam.cz (případně je můžete doručit přímo do školy).

OMG olympiáda neboli **Olympiáda mediální gramotnosti** proběhla on-line v 5.–9. třídě. Žáci plnili záladné otázky zaměřené hlavně na porozumění textu a orientaci v kyber prostoru. V závěru psal každý esej na vybrané téma. Pořadí vítězů v naší škole – 1. místo Samuel Vlček (9. třída), 2. místo Matěj Noga (9. třída) a 3. místo Jan Kapolka (7. třída)

Logická olympiáda je soutěž pořádaná Mensou Česko založená na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje samostatný a kreativní přístup. Nerozhodují zde naučené znalosti, ale schopnost samostatného uvažování a pohotového rozhodování. Logická olympiáda je svým pojetím unikátní soutěží, protože se nejedná o znalostní soutěž, ale o soutěž rozvíjející především schopnost samostatného logického uvažování.

Celkem se v kategorii Kategorie B (druhý stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých SŠ)

do soutěže zapojilo 25 736 řešitelů, z toho v našem kraji 3198. Mezi 75 % nejlepších řešitelů základního kola se dostal Jan Vlček (8. třída), Tomáš Mašín (8. třída) a Marie Vymětalíková (9. třída).

Soutěž pořádaná Gymnáziem Cihelní ve Frýdku-Místku, **Zlatá cihla**, letos proběhla 19. 10. pouze pro kategorii osmých a devátých ročníku. Soutěže se zúčastnilo celkem 117 žáků. Pořadí žáků naší školy bylo následovné: na 39. místě se umístil Tomáš Mašín (8. třída), na 41. místě Jan Vlček (8. třída) a na 58. místě Antonín Soročín (8. třída).

Na žáky 8. a 9. ročníku v rámci přípravy na budoucí povolání čekala **exkurze do Moravské Třebové na Vojenskou střední školu a Vyšší odbornou školu Ministerstva obrany**. Cílem exkurze bylo seznámení s prostředím této netradiční střední školy. Žáci se dozvěděli vše o průběhu přijímacích zkoušek, výukovém plánu a budoucím uplatnění absolventů.

V rámci výuky TV proběhla dne 12. 10. 2023 v tělocvičně ZŠ Morávka **beseda s kulturistou Petrem Jachem**, mistrem světa roku 2013 a mistrem České republiky za rok 2023. Žáci se dozvěděli mnoho zajímavých informací ze světa sportovních soutěží v kulturistice. Kromě toho získali vědomosti o správných návycích při posilování, stravovacím a pitném režimu, ale také o úskalích, která může přinést nevhodný způsob cvičení. Závěrem vystoupení proběhla krátká kulturistická exhibice.

Ve spolupráci s Lesy České republiky proběhly také u dětí oblíbené **střelby ze vzduchovky** na cíl. Děkujeme manželům Blažkovým za přípravu a zábavné dopoledne.

Velké **poděkování** patří **Klubu rodičů** za přípravu tradiční podzimní Drakiády a také za uspořádání burzy knih v prostorách cvičných kuchyněk.

V následujících týdnech a dnech chystáme pro žáky v rámci TV také dopolední plavání v Aquaparku Olešná, sedmidenní kurz

bruslení ve Wood aréně na Ostravici, předvánoční návštěvu kina a spoustu dalších aktivit.

Kolektiv Základní školy a mateřské školy Morávka přeje všem příjemné prožití adventu, klidné Vánoce a šťastné vkročení do nového roku 2024.

Základní škola a mateřská škola Raškovice

Dětský pěvecký sbor CARO Raškovice děkuje

zastupitelstvu obce Pražmo za dlouholetou spolupráci a podporu činnosti Dětského pěveckého sboru CARO. Děkujeme obzvláště v letošním roce, kdy nám zastupitelstvo obce poskytlo štědrý finanční dar, díky kterému můžeme reprezentovat náš region i Českou republiku na Mezinárodním festivalu adventnej a vianočnej hudby v Bratislave 2023, kterého se účastní 8 zemí celého světa, například Singapur, Finsko, Estonsko a další.

Ještě jednou za vše moc děkujeme, přejeme krásný a poklidný adventní čas a veselé a šťastné Vánoce.

Mgr. Anna Kajzarová, vedoucí sboru DPS CARO

ADÁMKOVA VILA RAŠKOVICE

Po čtvrt roce si vás opět dovolujeme pozdravit z Adámkovy vily. Léto se skutečně vydařilo a hodně času jsme trávili venku, a opět, jako každý rok, nechyběly kulinářsky vyšperkované letní akce. „Prasátko pod širým nebem“, Hody borůvkové, plackové, palačinkové, „Loučení s létem“ a následovaly narozeninové oslavy a podzimní Halloweenská hostina.

Abyste si nemysleli, že jen mlsáme a hodujeme, tak vězte, že letos jsme ve vile pilně trénovali, a následně se utkali v „Raškovickém pětiboji“. Soutěžního klání v pěti disciplínách, které nejen pobaví, ale prověří obratnost a mobilitu, se účastnilo 26 klientů. Moc si toho vážíme, bylo skvělé sledovat jejich zapálení pro nejlepší výsledek, radost z pohybu, a ještě větší radost z úspěchu.

Jednoho větrného pátečního odpoledne jsme se v hojném počtu sešli před budovou našeho Domova, abychom se stylově rozloučili s letošním létem. Připraveno bylo výborné námořnické menu, na kterém jsme si všichni moc a moc pochutnali. Doprovod nám dělala námořnická posádka, dekorace a prostřeny

stůl ve stejném duchu, dokonce došlo i na rybolov.

Po rozloučení s létem jsme přivítali barevný podzim. Přijali jsme pozvání na výstavu zahrádkářů jak v Raškovicích, tak ve Vyšních Lhotách. Krása dekorací, výpěstků, květin a výrobků nás ohromila, a dlouho jsme na obě výstavy vzpomínali. Ještě jednou, na těchto stránkách, bychom chtěli poděkovat za vřelé přijetí a vynikající pohoštění. Jeli-kož rádi tvoříme a vilu zdobíme, nenechali jsme se zahanbit a vzali podzim do svých rukou.

Jak už jste zvyklí z těchto stránek číst, v Adámkové vile se stále něco děje, kdo nemá rád samotu, kdo vítá kolektiv, tak může využít společných dopoledních setkání v kulturní místnosti i mimo plánované tematické akce. Ten, kdo dává přednost klidu a pohodlí svého pokoje, vládne svým volným časem tak, jak mu to vyhovuje. Důležité je, aby se všichni cítili dobře, spokojeně a šťastně.

Adámkova vila Vám všem přeje krásné prožití svátků vánočních a do nového roku hlavně hodně zdraví, lásky a pohody.

*Ředitelka Lenka Janečková
a kolektiv zaměstnanců*

REGION SLEZSKÁ BRÁNA

Setkání zástupců obcí Regionu Slezská brána se 16. listopadu 2023 uskutečnilo v Nižních Lhotách

(Paskov, 20. 11. 2023) – Zástupci členských obcí Regionu Slezská brána v listopadu zavítali na své pravidelné zasedání do obce Nižní Lhoty.

Toto zasedání navštívila také RNDr. Helena Pešatová, senátorka pro volební obvod

Frýdek-Místek, pod který spadá většina obcí našeho regionu. Paní senátorka přítomně informovala o výsledku petice za zachování dětského oddělení Nemocnice Frýdek-Místek, které stále funguje. „*Problematická zůstává lékařská pohotovostní služba pro děti, která je aktuálně v provozu 4 dny v týdnu,*“ dodala paní senátorka Pešatová.

Paní senátorka informovala o nasazení mobilních vah pro nákladní automobily, na které přispěly také obce Regionu Slezská brána. Za I. pololetí roku 2023 se vážilo 529x, bylo uděleno 111 pokut ve výši 1.743.000 Kč a uloženo 117 kaucí v částce 2.836.999 Kč.

Nejčastěji se váží u průmyslových zón v Nošovicích a v Paskově.

Na programu jednání byl rovněž společný nákup energií v r. 2024, které některé obce a jejich příspěvkové organizace úspěšně využívají již mnoho let.

Zástupci obcí projednali výši nákladů a dofinancování Dne Regionů v Paskově ze září 2023 a stanovili termín Dne Regionů pro rok 2024, a to dne 21. 9. 2024 v areálu paskovského zámku.

V dalším bodě byl projednán rozpočet DSO Regionu Slezská brána na rok 2024, který byl schválen ve výši na straně příjmu 2.189.000 Kč, výdajů 2.789.000 Kč. „*Rozpočtový schodek je krytý rezervou hospodaření z minulých let,*“ upřesnil místopředseda RSB Rostislav Kožušník.

Schválen byl také Střednědobý výhled rozpočtu DSO RSB na léta 2025–2026.

Další zasedání proběhne dne 22.02.2024 v Řepištech.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Tříkráloví koledníci vyrazí po roce opět do ulic...

Začátek nového roku je spojený s letitou tradicí Tříkrálové sbírky, a ani v roce 2024 tomu nebude jinak. „*My tři králové jdeme k Vám, štěstí, zdraví, vinšujeme Vám,*“ bude opět znít v ulicích od **1.–14.1. 2024**.

„Tříkrálová sbírka je symbolickým mostem mezi Vánoce a Novým rokem, přenáší radost a pozhnání z vánočních svátků do začínajícího roku. Není to jen finanční sbírka na podporu charitativního díla, je to vytváření společenství, předávání radosti, vzájemnosti, setkávání.“ sděluje ředitel Charity

Frýdek-Místek Martin Hořínek. V rámci Charity Frýdek-Místek je vybavení je připraveno a distribuováno do jednotlivých obcí.

Mimo koledníky budou ve městech a obcích rozmístěné statické pokladničky, pro případ, že by tříkráloví koledníci někam nedošli a lidé by chtěli do sbírky přispět. „Seznam míst, kde budou pokladničky ve městě rozmístěny, bude na začátku ledna 2024 vyvěšen na našich webových stránkách www.charitafm.cz. Do konce ledna 2024 pak bude možné podpořit Charitu Frýdek-Místek také bezhotovostními platbami na sbírkový účet **66008822/0800 VS pro Charitu Frýdek-Místek 777988004** nebo využitím platební brány na webu trikralovasbirka.cz, kde je možnost podpořit jakoukoli Charitu v České republice,“ informuje koordinátorka Tříkrálové sbírky Silvie Vojkovská.

A jak získané finanční prostředky Charita Frýdek-Místek využije? „Tříkrálovou komisí máme schváleny záměry na využití získaných finančních prostředků a pro rok 2024 to bude pokračování obměny vozového parku v terénních službách pro lepší dojezdy k našim klientům, dále zajištění projektu Doučování v sociálně slabých rodinách a také nutné opravy a zkvalitnění prostředí v našich pobytových zařízeních, stejně jako podpora zahájení Denního stacionáře v Paskově.

Ve Frýdku-Místku jsou s touto sbírkou již tradičně spojeny i některé akce. V sobotu 6. ledna se uskuteční tradiční Tříkrálový průvod, který pořádá místecká farnost spolu s Charitou Frýdek-Místek. Symbolickou tečkou za Tříkrálovou sbírkou pak bude koncert frýdeckých a místeckých schol, který se uskuteční 21. ledna 2024. Podrobnosti o obou akcích budou zveřejněny na webových stránkách Charity a farností Frýdek a Místek.

Moc děkujeme všem, kdo se do sbírky zapojují, ať již jako dárci, nebo na straně koledníků a organizátorů. Konec konců koledníkem, jedním z králů, se může stát každý z nás. Koledníky stále hledáme,“ uzavírá ředitel Charity Frýdek-Místek Martin Hořínek. Zájemci o koledování se mohou pro více informací obrátit na koordinátorku Tříkrálové sbírky, Silvii Vojkovskou, na tel.: 733 741 564 nebo prostřednictvím e-mailu: silvie.vojkovska@charitafm.cz.

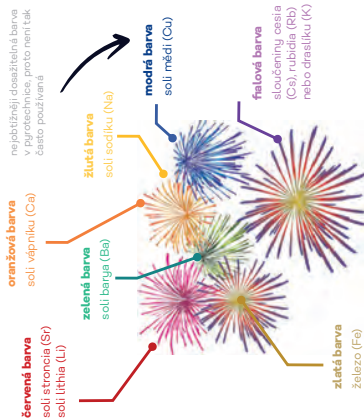

Vliv ohňostrojů na kvalitu ovzduší

Ohňostroje nejsou ničím jiným než kontrovanými výbuchy, tedy spalovacími procesem v ovzduší. Kromě zajímavého audiovizuálního efektu s sebou bohužel přináší i některé negativní aspekty. Jedním z nich je krátkodobé, avšak potenciálně velmi výrazné znečištění ovzduší.

Výběr látek uvolňovaných do ovzduší během odpalování ohňostrojů

- **suspendované (prachové) částice (zejména menší frakce PM₁₀ a PM_{2.5})** – různorodá směs částic velmi malé velikosti, které jsou obecně hojně produkovány během spalovacích procesů
- **výbrané kovy** – k. dosažení konkrétního barevného efektu se používají soli různých kovů. Některé z nich se v ovzduší běžně téměř nevyskytují, proto je právě výskyt těchto prvků v ovzduší dobrým indikátorem vlivu odpalování pyrotechniky.
 - **drahlík (K), sira (S)** – tyto dva prvky, zejména pak ve vzájemné kombinaci, tvoří součást střelného prachu a jsou tak přítomny víceméně ve všech pyrotechnických efektech. Nárůst koncentrace K během odpalů ohňostrojů může být i o několik řádů.
 - **stroncium, baryum, meď, bismut, hořčík, titan, rubidium, chrom, vápník, antimon, olovo, mangan** – prvky, jejichž koncentrace mohou být během odpalů zvýšené, protože se v pyrotechnice používají
 - **oxidy dusíku** – jsou produktem spalovacích procesů, zvýšení koncentrací nebývá příliš výrazné.
 - **oxid siričitý** – může dojít ke zvýšení koncentrací
 - **polychlorované dibenzo-p-dioxiny a dibenzofurany (PCDD/Fs), hexachlorbenzen (HCB)**

Kde je vliv největší?

Míra znečištění z odpalů pyrotechniky bývá největší v místech s největší mírou odpalů, obzvláště pak v místech špatně odvětrávaných. Typicky se tedy jedná například o náměstí nebo sídliště ve větších městech, kde je vysoká koncentrace odpalů a zároveň relativně uzavřený prostor, který omezuje rozptyl, znečištění do okolí, a to se zde tedy kumuluje.

Kdy je vliv největší?

Obecně bývá situace nejhorší **těsně po novoročním půlnoci a ve městech**. Na stanicích místního monitoringu bývají největší koncentrace v průměru pozorovány mezi 1. a 2. hodinou ranní 1. 1. To souvisí s faktem, že nějakou dobu trvá, než se znečištění rozptýlí do širšího okolí od místa odpalu a projeví se tak na stanicích v daném městě.

Český hydrometeorologický ústav

Velký profesionální ohňostroj vs. drobná zábavní pyrotechnika

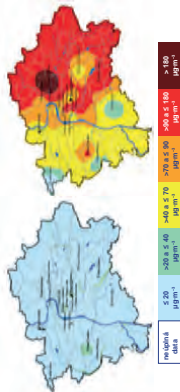
Pokud bychom srovnali vliv jednoho velkého profesionálního ohňostroje a vliv hromadného odpalu drobné pyrotechniky během novoročních oslav, **jednoznačně výraznější je vliv drobných odpalů na Nový rok**.

Velké profesionální ohňostroje jsou jednak odpalovány ve výšce výjimečně znečištění se tedy lépe rozpouští, ale také celkové odpálené množství pyrotechniky je výrazně méně.

V prvních hodinách na Nový rok bývají koncentrace zejména prachových částic (PM) ve městech velmi vysoké, není výjimkou, že v krátkodobém průměru je dosažováno nejvyšších hodnot za celý následující rok.

Vliv na zdraví

Na jednu stranu se jedná o velmi krátkodobé a velmi výjimečné znečištění, na straně druhé, pokud se člověk nachází velmi blízko, mohou být hodnoty koncentrací znečišťujících látek extrémní. **Velmi vysoká míra znečištění může mít negativní dopad na zdraví i při krátkodobé expozici**, a to zejména u nechtěných osob, jako jsou osoby typicky chronickými onemocněními či kardiovaskulárními potížemi, malé děti nebo starší osoby.

Oborným garantem je Mgr. Jáchym Brzezina, Ph.D., vedoucí oddělení kvality ovzduší, pobočka Brno

INZERCE

Masáže Mišice

Vyšní Lhoty pod Prašivou

www.misice.cz tel. 737 33 44 88

klasické masáže částečné i celotělové

•
těhotenské masáže

•
baňkování

•
lávnové kameny

**DÁRKOVÉ
POUKAZY**

Pražmovské ozvěny - nepravidelný zpravodaj obce Pražmo. Vydává Obec Pražmo, 739 04 Pražmo 153, IČO 00576999 v nákladu 300 ks. Výtisk zdarma. Evidenční číslo zpravodaje MK ČR E 10387.
Sazba a tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o.